

Dünyayı çocuklar kurtaracak

DENİZ YILMAZ

Gülten Dayıoğlu, çocukların zihninde yer eden kitaplar kaleme alırken geçmişle bugünü buluşturan ve geleceğe seslenen bir yazar. Günceli yakalayıp bunu kurmacayla harmanlaması ise Dayıoğlu'nun yazarlığının alametifarikası.

Dünyanın çocukları ve bugünün büyükleri, Dayıoğlu'nun romanlarını hatırlarken günümüzün çocukları ise onun kurduğu evrene adım atıyor. Geleceğe çocukların yön vereceğini düşünen Dayıoğlu'nun yeni kitabı 'Yanardağın Yankısı', başkarakter Dero'nun hem kendisini keşfettiği hem de zamanımızın (ve yarınların) en önemli sorunlarından olan ekolojik felaketlerin üstesinden, akılla ve umutla gelinebileceğini anlattığı bir roman.

Yeni bir insan modeli

Covid-19'un hayatın her alanını kapladığı ve insanlığın başka sorunlarını ötelediği bir dönemde, Dero'nun 21 Aralık'taki doğumuyla Tendürek Dağı da uyanıyor.

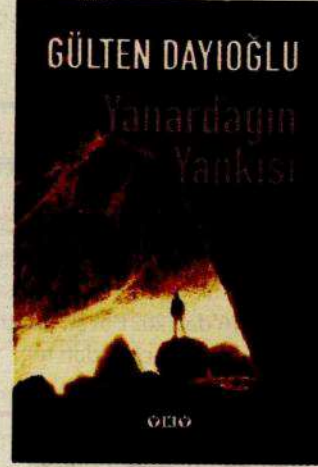
Gökyüzündeki ışıklar ve oluşan 'uzay kuyusu', Dero'nun dünyaya

gelişini duyuruyor yeryüzüne. Yeni doğmuş çocuğun çılgılığı ise bunların hepsini bastırıyor. Dero'nun doğduğu Mencik Köyü ahali ise endişeli; kafası gövdesine göre hayli büyük olan bu çocuğun kendilerine uğursuzluk mu, yoksa şans mı getireceğini kestiremiyorlar.

Günler bu ikilem içinde geçerken Dero büyüyor, büyüdükçe doğayla ve hayvanlarla iletişim kuruyor. Dillendirdiği sorular ve farklı fizikî yapısı köylüleri tedirgin etse de ailesinin sevgisi üstünden hiç eksik olmuyor.

Derken okul çağına geliyor Dero; farklılığı, onu öğrenimden uzaklaştırıyor ve internet bağlantılmasını istediği bir mağaraya yerleşiyor. İleri zekâsıyla akranlarında ayrılan Dero, çektiği öğrenme açlığını kendisini geliştirerek ve çok okuyarak gideriyor. Astrofizik konusunda kendisini yetiştiriyor ve köyüne son derece gelişmiş bir mandıra kuruyor. Bu süreçte, dünyanın ekolojik felaketlerle yok olmanın eşiğine geldiğini fark ediyor.

Tendürek Dağı'nın zirvesinde kurulacak bir radar, Dero'nun yaşamındaki kırılma ânına dönüşüyor.

YANARDAĞIN YANKISI

Gülten Dayıoğlu
YKY, 2021

Dünyanın, yaşamın ve doğanın yitip gitmesine karşı yeni bir insan modelinin ete kemiğe bürünmesine öncülük eden Dero, insanların yeniden düşünmesini sağlayacak, değerlere tekrar dönmesine yardımcı olacak ve hatta savaş kavramını unutturacak çalışmalara imza atıyor. Diğer yandan, insan elinden çıkma ekolojik felaketlerin ve sonuçlarının önlenmesi için umutları yeşertiyor.

Gerçekler ve fantastik öğeler

Dayıoğlu, Dero karakteri ve onun eylemleri üzerinden yeryüzünün, doğanın ve insanlığın geleceğini düşünmeye davet ediyor okuru. Basit çekişmeler, savaşlar, doğa katliamları ve ekolojik felaket çemberinden nasıl çıkılabileceğine ilişkin umudun bir an bile eksik olmadığı yollar öneriyor.

İşin içine gerçekliği ve fantastik öğeleri katan Dayıoğlu, Dero'nun sorduğu sorular ve onlara bulduğu yanıtlarla geleceği kurtarma projesi oluşturuyor bir bakıma 'Yanardağın Yankısı'nda. Başka bir deyişle farklılıklarıyla öne çıkan Dero'yu 'üstün insan' değil, ileri zekâsıyla bir üst insan olarak konumlandırıyor romanda. Bu da bir ölçüde, yeni insanın doğuşuna ve eylemlerine karşılık geliyor.

'Yanardağın Yankısı', Dayıoğlu'nun dünyayı çocukların kurtarabileceğine, yaşamı onların düzlüğe çıkarabileceğine ve doğayı yine çocukların sahiplenebileceğine ilişkin ümitler aşıladığı bir roman. Günümüzü anlatırken geleceğe seslendiği, yarınlarda yine dönüp okunacak ve el altında bulundurulacak bir kitaba imza atmış Dayıoğlu.